

"Бекітемін"

"Астана дарыны" дарынды балалар
мен талантты жастарды анықтау және
қолдау орталығының директоры
Тұрсынов Ғ.Қ.

«18» Қазақ 2022 ж.

"Келісілді"

"Роботек" робототехника мектебінің
атқарушы директоры

Шалқарбеков С. Ж.
«18» Қазақ 2022 ж.

«Robotek Grand Tournament» робототехника жарысы бойынша ЕРЕЖЕ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Робототехникадан «Robotek Grand Tournament» жарысын (бұдан әрі – Чемпионат) өткізудің осы ережелері чемпионаттың мақсаттары мен міндеттерін анықтайды, оны өткізу тәртібін реттейді.

1.2. Жарыстың өтетін күні: 4-5 мамыр 2023 ж.

1.3. Жарыстың ресми сайты: <https://www.rgt.robotek.kz> сондай-ақ, "Robotek Grand Tournament" Telegram арнасы, Instagram және Facebook-те Robotek_sport (Роботек-спорт) аккаунттары бар.

1.4. Чемпионатқа қатыса отырып, қонақтар мен қатысушылар чемпионатты өткізудің осы ережелерімен келіседі және оларды ұстануға міндеттенеді.

1.5. Қолданылатын терминдер:

- **Чемпионаттың ұйымдастырушылары** – Астана қаласы әкімдігінің "Астана дарыны" дарынды балалар мен талантты жастарды анықтау және қолдау орталығы, Астана қаласының "Роботек" білім беру робототехника мектебі, Astana IT University, Астана Innovations.

- **Жарыстардың серіктесі** – ел бойынша іріктеу іс-шараларының кешенін немесе республикалық финалды өткізуде ұйымдастырушылық немесе ақпараттық қолдау көрсеткен Компания.

- **Жарыс демеушісі**–қаржылық немесе материалдық көмек көрсететін ұйым.

- **Ұйымдастыру комитеті**–бұл чемпионатты дайындау және өткізу бойынша ұйымдастыру әрекеттерін жүзеге асыратын, өңір жұртшылығы өкілдерінен ұйымдастырушының басшылығымен құрылған алқалық орган (Ереженің 3-бөлімін қараңыз).

- **Құрама команда**–бұл білім беру мекемесі, кәсіпорын немесе өз бетінше (отбасылық немесе аула командалары) робототехника бойынша сабақтарды жүзеге асыратын және чемпионатқа дайындықтан өткен және өзінің білім беру ұйымын, клубын немесе аймағын білдіретін команда жетекшісі басқаратын оқушылардың, студенттердің, аспиранттардың, жас қызметкерлердің ұжымы.

- **Команда**–құрама команданың екі өкілі, олар өз роботымен чемпионаттың жекелеген санаттарына қатысады. Бұл екі қатысушы-тек бір роботты және іріктеу чемпионатының бір категориясын ұсынатын команда. Команданың өз атауы болуы керек.

- **Оператор**–команда мүшесі, ол тікелей өзара іс-қимыл жасайды Робот ағымдағы турда.

- **Құрама жетекшісі**–команданы әкімшілік басқаруды жүзеге асыратын, чемпионатты ұйымдастырушылар мен басқа ұйымдар алдында оның мүдделерін білдіретін, сондай-ақ команданың барлық қатысушыларының тиісті мінез-құлқын бақылайтын және жауапты болатын уәкілетті тұлға (18 жас және одан жоғары). Құрама команданың жетекшісі Чемпионат жарыстарына тікелей қатыспайды.

- **Еріп жүруші**–құрама команданың кәмелетке толмаған қатысушыларының тәлімгері қызметін атқаратын уәкілетті тұлға (18 жас және одан жоғары). Кәмелетке толмаған қатысушылардың ата-аналары/қамқоршыларының сенімхаттары негізінде ол өзінің құрама командасының мүшелерінің қауіпсіздігіне, денсаулығына және мінез-құлқына жауап беруі керек. Ұлттық құраманың басшысы жетекші мен еріп жүрушінің функцияларын қоса алады.

- **Команда жаттықтырушысы**–қатысушылардың теориялық және практикалық дайындығын жүргізеді, жаттығу жиындарын және өз ұйымы деңгейінде Чемпионатқа дайындық бойынша басқа да іс-шараларды ұйымдастырады.

- **Төреші** – "Robotek Grand Tournament"робототехника бойынша чемпионатты өткізу ережелері мен регламенттерінің сақталуын қамтамасыз етуге чемпионатты ұйымдастырушы уәкілеттік берген жеке тұлға.

- **Төрешілер алқасы** - осы чемпионатқа қызмет көрсететін барлық төрешілер төрешілер алқасын құрайды.

- **Техникалық сараптама**–жарыс басталар алдында роботтардың талап етілетін техникалық параметрлерге сәйкестігін бағалау процесі. Төрешілер алқасы арасынан уәкілетті адамдар – техникалық комиссия жүзеге асырады.

- **Чемпионат категориясы**–өз атауы мен өткізу ережелері бар роботтар жарысының түрі. Чемпионат категориялары №1 қосымшада көрсетілген.

- **Регламент**–жеке алынған санат бойынша чемпионатты өткізуге қойылатын талаптарды сипаттайтын техникалық құжат. Келесі тармақтарды қамтиды:

- Чемпионат категориясының атауы.

- осы санат бойынша чемпионатты өткізу шарттары.

- Чемпионат алаңына қойылатын талаптар.

- роботқа қойылатын талаптар.

- тапсырмаларды орындау және орындау реті.
- төрешілік ерекшеліктері және чемпионаттың әр санатында қорытынды шығару.
- **Жас тобы** – қатысушылар сайыс санатына байланысты жас топтарына бөлінеді.
- **"Карантин" аймағы**-арнайы бөлінген және шектеулі аймақ, онда жарыстарға дайындалған Роботтар үстелдерге қойылады, қол қойылады және сақталады. Сол жерде техникалық сараптама жүргізіледі.
- **"Тосын сый"** - қатысушының жаттықтырушының қатысуынсыз, оны өз бетінше орындау қабілетін тексеруге бағытталған санаттың техникалық күрделілік деңгейі шеңберіндегі қосымша тапсырма. Мұндай тапсырмалар бар кедергілердің қайталануы, қозғалыс бағытының өзгеруі (сағат тілімен немесе сағат тіліне қарсы), нысана жағдайының өзгеруі, объектілер түсінің өзгеруі және т. б. болуы мүмкін.

2. ЧЕМПИОНАТТЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

1. Астана қаласында және Қазақстан Республикасында спорттық және білім беру робототехникасын танымал ету.
2. Роботтарды құрастыру және бағдарламалау, инженерлік ғылымдар, бағдарламалау, басқа да инновациялық білім беру технологиялары саласындағы дарынды оқушыларды анықтау және қолдау
3. Ғылыми-техникалық шығармашылықты танымал ету және жастар арасында инженерлік мамандықтардың беделін арттыру.
4. Балалар мен жасөспірімдерде спорттық және кәсіби қызмет үшін қажетті дағдыларды дамыту.
5. Жастардың өзекті инженерлік-техникалық міндеттерді практикалық шешу және техникамен жұмыс істеу дағдыларын дамыту.
6. Балалар мен жастардың инновациялар мен жоғары технологиялар саласына қызығушылығын ынталандыру.
7. Дарынды жастарды анықтау, іріктеу және қолдау.
8. Робототехника бойынша республикалық және халықаралық чемпионаттарға қатысу үшін облыстың (өңірдің, Республикалық маңызы бар қаланың) ең мықты спортшыларын іріктеу турларында анықтау және құрама командаларын қалыптастыру.
9. Елдің робо-спорт резервін қалыптастыру және дамыту.

3. ЧЕМПИОНАТТЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ

1. Чемпионатты ұйымдастыруды және оған басшылықты чемпионаттың ұйымдастыру комитеті (бұдан әрі-Ұйымдастыру комитеті) жүзеге асырады.
2. Ұйымдастыру комитетін "Роботек" робототехника мектебінің басшылығы құрады.
3. Ұйымдастыру комитетіне мыналар кіруі мүмкін:
  - "КазРоботикс" федерациясының өкілдері;
  - мемлекеттік биліктің аймақтық органдарының өкілдері;
  - робототехника, автоматтандыру және мехатроника саласындағы мамандар;
  - экономиканың жоғары технологиялық салалары кәсіпорындарының өкілдері;
  - демеуші компаниялардың немесе серіктестердің өкілдері;
  - жарыстарды ұйымдастыру мамандары.
4. Ұйымдастыру комитеті келесі функцияларды орындайды:
  - чемпионатты өткізу регламенттерін бекітеді;
  - төрешілер алқасын бекітеді (Ереженің 7-бөлімін қараңыз);
  - арнайы номинацияларды бекітеді;
  - чемпионатты өткізудің күнтізбелік жоспарын (бағдарламасын) бекітеді;
  - чемпионатқа қосымша командалардың қатысуы туралы арнайы шешімдер қабылдай алады;
  - осы Ережеге және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де шешімдер қабылдайды.
5. Команда басшылары чемпионатты өткізу орнына барар жолда, чемпионатты өткізу кезінде және тұрғылықты жеріне қайтар жолда балалардың өмірі мен денсаулығы үшін жауапты болады.
6. Чемпионатқа дайындық пен қатысуға байланысты барлық шығындарды қатысушы командалар көтереді.
7. Чемпионаттың бас төрешісі "Казроботикс" федерациясының, "Роботек" робототехника мектебінің мүшелерінен ұсынылады.

8. Төрешілер алқасының мүшелері үлестес тұлғалар, яғни жарыс нәтижелеріне тікелей мүдделі тұлғалар қатарынан тағайындала алмайды.
9. Төрешілер міндетті түрде чемпионатты ұйымдастырушының басшылығымен алдын ала оқытудан өтеді және онда төрешілікке рұқсат алады.
10. Чемпионаттың әрбір санаты бойынша жарыс үшін жеке үш адамнан тұратын төрешілер бригадасы ұсынылады (хронометраж жүргізу, нәтижелерді жазу және төрешіге техникалық көмек көрсету үшін кемінде бір арнайы дайындалған төреші-төреші және еріктілер қатарынан екі көмекші).
11. Чемпионат аяқталғаннан кейін әр судьяға федерация атынан сертификат беріледі "КазРоботикс", оның төрешіліктегі тәжірибесін, сондай-ақ робототехника бойынша осы жарыстың деңгейін растайтын (қалалық, облыстық, республикалық). Сертификаттар нөмірленеді және Федерация дерекқорында сақталады.
12. Судья барынша әдепті болуға, өз міндеттерін адал атқаруға, барлық қатысушыларға бірдей бейтарап қарауға тиіс.
13. Судьялар барлық жарыстарда барлық өкілеттіктерге ие. Барлық қатысушылар олардың шешімдеріне бағынуы керек.
14. Кез-келген төреші кез-келген команданың роботына кез-келген жарыстың алдында, егер роботтың Чемпионат ережелеріне сәйкестігі туралы күмән туындаса, қосымша біліктілік тексерісін (өлшеу, өлшеу және т.б.) тағайындай алады. Даулы сәттердің туындау мүмкіндігін болдырмау үшін судьялар мен техникалық комиссияның еріктілеріне карантиндік үстелдерді сапалы қорғауды қамтамасыз ету, жедел жөндеуден кейін қайтарумен карантинге бірінші тапсырған сәттен бастап олардың конструкциясын салыстыру мүмкіндігі үшін роботтарды фото және бейне-белгілеу ұсынылады.
15. Жарысты қайта ойнау немесе тоқтата тұру регламенттерге сәйкес судьялардың шешімі бойынша жүргізілуі мүмкін.
16. Егер төрешілікке қатысты қандай да бір қарсылықтар туындаса, команда жазбаша түрде (чемпионаттың бас төрешісінің атына) төрешілердің шешіміне ағымдағы тур аяқталғаннан кейін 10 минуттан кешіктірмей, тек команда жетекшісі арқылы шағымдануға құқылы. Жарыс тоқтатылады, Фото және бейнетіркеу қайта қаралады, судьяларға санат бойынша сұрау салынады және мән-жайларды анықтау үшін өзге де іс-әрекеттер жасалады. Егер шағымда сипатталған бұзушылықтар расталмаса, командаға айыппұл салынады. 2022 жылға айыппұл мөлшері - 2 АЕК. Айыппұлды расталмаған шағым берген топ жетекшісі төлейді. Егер бұзушылықтар орын алса, Ұйымдастыру комитеті жұмыс тәртібімен (келу немесе раундты қайталау, ұпайларды қайта есептеу және т.б.) шешім қабылдайды.
17. Ұйымдастыру комитеті Тәуелсіз бақылаушыларды тартуға, сондай-ақ жарыстардың даулы сәттерінде әділ шешім қабылдау мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін ғимарат күзет қызметінің бейнежазбаларын пайдалануға құқылы.
18. Чемпионатқа қатысушылардың этикалық емес немесе спорттық емес мінез-құлқы, судьялардың талаптарын орындаудан бас тарту өрескел бұзушылық ретінде қарастырылады және дисквалификациямен жазаланады.
19. Қатысушылардың төрешілер алқасымен байланысы жарыстың бүкіл уақыты ішінде барынша азайтылуы және мүмкіндігінше заңсыз жағдайларды болдырмау үшін тек регламенттелген өзара іс-қимылмен шектелуі тиіс.

4. ЧЕМПИОНАТ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

1. "Robotek Grand Tournament" чемпионаты-командалық іс-шара.
2. Чемпионатқа оқу орындарының, үйірмелердің, клубтардың және жеке тұлғалардың командалары қатысады, олар робототехниканы зерттеу үшін кез келген робототехникалық платформаны пайдаланады (әртүрлі жиынтықтардың бөлшектерін біріктіруге рұқсат етіледі, сондай-ақ қолдан жасалған роботтар). Бір команда мүшелерінің ерекше киім нысаны (оқу орнының логотипі немесе команда атауы бар футболка) немесе басқа элемент (галстук, белгі немесе белгі шүберек) болуы тиіс.
3. Санатқа қатысу үшін командалардың санын Ұйымдастыру комитеті бекітеді.
4. Команда құрамына екі спортшы және бір робот кіреді. Бұл екі қатысушы тек бір роботты және чемпионаттың бір категориясында қолдануға құқылы. Команданың өз атауы болуы керек.
5. Қатысушылардың жасы санат Регламентімен анықталады.
6. Құрамында кәмелетке толмаған адамдары бар командаларда болуы тиіс (қоса атқару мүмкін):
- Команда жетекшісі.

- Команда жаттықтырушысы.

- Ілесіп жүруші.

7. Чемпионаттың барлық қатысушыларында міндетті түрде өзімен бірге жеке басын және жасын куәландыратын құжаттары болуы тиіс (ҚР заңдарына сәйкес).

5. ЖАРЫСТАРДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

1. "Robotek Grand Tournament" чемпионаты 2023 жылдың 4-5 мамыр аралығында өткізіледі.

2. Чемпионаттың өтетін орны-Астана қаласы.

3. "Robotek Grand Tournament" финалдық жарыстар санаттарының тізбесі және оларға жіберілетін командалардың саны №1 қосымшада келтірілген.

4. Чемпионаттың барлық кезеңдері қоса берілген регламенттерде ұсынылған талаптарға сәйкес өткізіледі. Регламенттер чемпионаттың ресми сайтында жарияланады.

5. "Robotek Grand Tournament" чемпионатында әртүрлі конструкторлық платформалар негізінде жиналған Роботтар бірге жарысады; платформалар бойынша бөлу қолданылмайды.

6. Чемпионаттың әртүрлі санаттарындағы жарыстар бір уақытта өткізілуі мүмкін. Бір команда тек бір санатқа қатыса алады.

7. Қатысушылардың жасы 9-нан 17 жасқа дейін. Әрбір санат бойынша жас топтарының нақты шектері регламенттерде ескертіледі және осы Ережеге №1 қосымшада көрсетілген.

8. Жарыс өтетін күні роботтарды күйге келтіру және күйге келтіру үшін әр команда үстел мен 220 В электр розеткасымен қамтамасыз етіледі.

9. Әр робот үшін команда барлық қажетті материалдарды әкеліп, дайындауы керек (Ұйымдастыру комитеті өткізілетін жерде бермейді):

- роботтар үшін қажетті бөлшектер мен компоненттер жиынтығы, соның ішінде қуаттандыру құрылғысы;

- орнатылған бағдарламалық қамтамасыз етуі және орнату дискілері бар портативті компьютер (ноутбук) (операциялық жүйені немесе бағдарламалық өнімдерді шұғыл қалпына келтірген жағдайда);

- қосалқы батареялар немесе зарядталған батареялар (роботты жөндеу кезінде батарея заряды жұмсалады және ол жарыстың өзінде жеткіліксіз болуы мүмкін) және т. б.

- сондай-ақ қажетті санитарлық-эпидемиологиялық қауіпсіздік құралдары.

10. Жарыс аймағында тіркелген қатысушылар өз орындарына орналастырылғаннан кейін әр санаттағы төрешілер оларға жарыстарды өткізу тәртібі мен ережелерін және техникалық регламенттерді еске салуы тиіс. Барлық қатысушылар ережелерді түсінгенін және жарысқа тіркелу кезінде жарыс шарттарымен келісетінін растауы тиіс. Роботты техникалық инспекция үстеліне тапсыру қатысушылардың жарыстың соңғы шарттарымен келісетіндігін растайды. Карантиннен кейін жарыстың шарттары туралы шағымдар команданың дисквалификациясына әкеледі.

11. "Тосын сый" - қатысушының жаттықтырушының қатысуынсыз оны өз бетінше орындау қабілетін тексеруге бағытталған санаттың техникалық күрделілік деңгейі шеңберіндегі қосымша тапсырма. "Тосын сый" жеребемен анықталады және жарыс ережелері мен ережелерін оқығаннан кейін, роботтарды жинау және күйін келтіру басталғанға дейін жарияланады. 2022-2023 жылғы маусымда тосын сый тек даулы жағдайларда ғана тағайындалуы мүмкін, онда команда жұмыстың тәуелсіздігін дәлелдеуі керек. Тосын тапсырмалар тізімі жарыстың бас төрешісіне арналған Жаднамада көрсетілген.

12. Жөндеу уақыты аяқталғаннан кейін командалар роботтарды аймаққа орналастырады "карантин". Техникалық комиссияның төрешісі барлық қатысушылардың роботтарының техникалық сараптамадан өткендігі және талаптарға сәйкес келетіндігі расталғаннан кейін жарыстар ережелерге сәйкес басталады (регламенттерді қараңыз).

13. Жарыс кезінде роботтардың дизайны өзгеріссіз қалуы керек. Турлар арасында қатысушылар зақымдалған роботты жөндеуге, қоректендіру элементтерін ауыстыруға, бағдарламаға өзгерістер енгізуге құқылы. Жедел жөндеу уақыты-10 минут. Уақытты техникалық комиссияның судьясы бақылайды.

14. Жарыс аймағында тек команда қатысушыларына, ұйымдастыру комитетінің мүшелеріне және төрешілерге рұқсат етіледі. Жаттықтырушылар, бірге жүретін адамдар және команда басшылары жарыс аймағына жіберілмейді.

15. Команда қатысушыларына ұйымдастыру комитеті мүшесінің рұқсатынсыз жарыс аймағынан шығуға тыйым салынады.

16. Чемпионатты өткізу кезінде жарыс аймағынан тыс жерде (шектеу сызығының артында) жүргендердің барлығына оның ішіндегі қатысушылармен сөйлесуге тыйым салынады. Жарыс аймағының шекарасы арқылы байланыс команданың дисквалификациясына әкелуі мүмкін.

17. Егер жарыс кезінде өз командасының роботтарын басқару немесе қарсылас роботтарға кедергі жасау үшін кез-келген қашықтан басқару құралын зиянды пайдалану анықталса, көше командасы дисквалификацияланып, жарыстан шығарылады.

18. Ұйымдастыру комитеті, төрешілер, жарысқа қатысушылар және олармен бірге жүретін адамдар жасына, жынысына, ұлтына, діни тиесілігі мен дене ерекшеліктеріне қарамастан, бір-біріне төзімділік пен құрмет көрсетуге міндетті.

6. ЧЕМПИОНАТҚА КІРУ ЖӘНЕ ТІРКЕЛУ

1. Облыстық іріктеу кезеңдері «Дарын» РҒПО өңірлік орталықтарының қатысуымен 1 ақпанға дейін өткізіледі.

2. «Дарын» РҒПО өңірлік орталықтары облыстық іріктеу кезеңдерінде 1 орын алған командалардың тізімін 13 ақпанға дейін (өтінім формасының үлгісін қараңыз) robotek.gt@gmail.com поштасына жіберуі тиіс.

3. Чемпионатты ұйымдастыру комитеті 2023 жылғы 27 ақпанға дейін чемпионат Ережесінің талаптарына сәйкестікке өтінімдерді зерттейді және командаларды жарыстарға жіберу туралы шешім қабылдайды. Бұл шешімге дау айтылмайды. 2023 жылғы 6 наурыздан кешіктірмей финалдық жарыстарға қатысушы командалардың тізімдері сайтта орналастырылады.

4. Командалар жарысқа жіберілгеннен кейін ұйымдастырушылар командалардың жауапты тұлғаларын Чемпионат Телеграм арнасына қосады, онда оларға қосымша толтыруға құжаттар жіберіледі (оның ішінде ата-аналардың қатысуға келісімі, жеке деректерді сүйемелдеу және өңдеу, кәмелетке толған қатысушылардың жеке деректерді қатысуға және өңдеуге келісімі, қатысушының ресми өкілдері немесе қатысушының өзі қол қойған әрбір қатысушыға арналған қауіпсіздік техникасы қағидалары, егер ол кәмелетке толған болса).

5. Жарысқа қатысушылар мен еріп жүрушілер міндетті түрде өздерімен бірге жеке басын куәландыратын құжаттарды алып жүруге және тіркеу кезінде оларды көрсетуге тиіс.

6. Командалар талап етілетін құжаттар болмаған кезде жарыстарға жіберілмейді.

7. ТӨРЕШІЛІК ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Жарыстарды бақылау мен қорытындылауды бекітілген регламенттерге және келтірілген ережелерге сәйкес бас төреші басқаратын төрешілер алқасы жүзеге асырады.

2. Төрешілер алқасын Ұйымдастыру комитеті тағайындайды.

3. Төрешілер алқасында міндеттерді бөлу ұсынылды (біріктіруге болады):

4. Робототехника бойынша республикалық және халықаралық чемпионаттарға қатысу үшін облыстың (өңірдің, Республикалық маңызы бар қаланың) ең мықты спортшыларын іріктеу турларында анықтау және құрама командаларын қалыптастыру.

5. Елдің робо-спорт резервін қалыптастыру және дамыту.

Бас төреші	Жарысты ұйымдастыру мен төрешілікке басшылық ету. Жарыстарды өткізуді жедел басқару. Іс-шара бағдарламасының сақталуын қамтамасыз ету. Даулы және реттелмейтін мәселелерді шешу. Командаларды дисквалификациялау туралы шешім қабылдау. Жарыс қорытындысына есеп беруге дайындықты басқару.
Жарыстың бас хатшысы	Спорттық жарысқа келген қатысушыларды тіркеу және барлық мәлімделген қатысушылардың бар-жоғын тексеру. Қатысушының келмеуі немесе тіркеу деректерінің сәйкес келмеуі туралы судья алқасына хабарлау. Спорттық жарыстарға қатысушыларды спорттық жарыстардың, спорттық жарыстардың және спорттық жарыстар шеңберінде ұйымдастырылған өзге де іс-шаралардың өткізілетін орны мен уақыты туралы, сондай-ақ бас төрешілер алқасының шешімдері туралы хабардар ету. Жарыстардың жекелеген хаттамаларын санаттар бойынша бірыңғай турнирлік кестеге біріктіру, аралық және нәтижелері туралы қорытынды есеп
Төреші-Арбитр	Жарыстың жеке санаты бойынша төрешілік ету. Бастапқы хаттама болмаған жағдайда жеребе тастау. Жарыс ережелері мен регламенттерінің сақталуын бақылау. Спорттық жарыстарға қатысушылармен өзара олардың іс-әрекеттерін ұйымдастыруға және үйлестіруге арналған жарыстар.
Төреші - Хронометрист	Техникалық іс-қимылдарды белгілеу және қатысушылардың әрекет нәтижелерін айқындау.
Төреші - хатшы	Жарыстың құжаттамалық рәсімдерін жүргізу. Техникалық инспекция судьясына тексерілген роботтарды құжаттық рәсімдеуде көмек. Санаттар бойынша жарыстарға инспекция, техникалық қызмет көрсету хаттамаларын жүргізу. Жарысқа қатысушылардан өтініштер мен өтініштерді жинау және жарыстың бас төрешісіне тапсыру. Қатысушыларға кеңес беру, ұйымдастыру, мәселелерімен айналысу.

8. НӘТИЖЕЛЕРДІ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ

1. Чемпионат жеңімпаздары тиісті Регламентте көрсетілгендей жарыстардың әр санаты бойынша анықталады (қосымшаларды қараңыз).
2. Барлық қатысушылар қатысу сертификаттарын, жарыс санаттары бойынша жеңімпаздар-дипломдарды алады. Жеңімпаздарды дайындаған педагогтар-алғыс хаттар, төрешілер - жарыстардың санатын көрсете отырып, төрешілік тәжірибесін растайтын сертификат.
3. Чемпионаттың ұйымдастырушылары мен демеушілері жүлде қорын қалыптастырады.
4. Әр санаттағы жеңімпаз командалар кубоктармен марапатталады. Команда қатысушылары 1,2 немесе 3-орын үшін медальдармен, бағалы сыйлықтармен және дипломдармен марапатталады.
5. Чемпионаттың демеушілері мен серіктестері арнайы жүлделер тағайындай алады.

9. ҚОСЫМША ШАРТТАР

1. Барлық қатысушылар ұйымдастырушылар мен қауіпсіздік қызметінің уәкілетті қызметкерлерінің өтініші бойынша чемпионатты өткізу және қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қажетті қосымша құжаттар мен ақпаратты ұсынуы керек.
2. Қатысушылар мен командалар қандай да бір нысанда пайдаланатын жарнамалық сипаттағы мазмұн болған жағдайда, қатысушылар оны ұйымдастыру комитетінің өкілімен алдын ала, іс-шара басталғанға дейін кемінде бір апта бұрын келісуі тиіс. Команда демеушілерінің жарнамасының мазмұны мен орналасуы Чемпионат басталғанға дейін ұйымдастырушылармен келісілуі керек.
3. Барлық роботтар мен құрылғылар айналадағы адамдарға, басқа роботтар мен құрылғыларға немесе жарыс алаңдарына зиян тигізбейтін етіп жасалуы керек.

4. Чемпионатты өткізу кезінде қатысушылар кеудесіне орналастырылған ұйымдастырушылар ұсынған ақпараттық бейджермен бірге болуы тиіс. Бір мекемеден команда мүшелері киімнің бірыңғай стилін, формасын немесе киім элементтерін пайдалануы тиіс.
5. Чемпионатқа қатыса отырып, қонақтар мен қатысушылар (немесе жауапты тұлғалар) іс-шараларда тікелей рұқсатынсыз фото және бейне түсірілімдер жүргізілуі мүмкін екендігімен келіседі. Сондай-ақ қатысушылар (немесе жауапты тұлғалар) чемпионатқа қатыса отырып, оның нәтижелері робототехниканы танымал ету мақсатында Чемпионаттың ұйымдастырушыларымен пайдаланылуы мүмкін екендігімен келіседі.
6. Жарыс өтетін аймақта ұялы телефондарды пайдалану, оның ішінде аккредиттелмеген БАҚ-тың, қатысушылар мен қонақтардың фото және бейне түсірілімдерін пайдалануы (роботтардың мінез-құлқына әсер ететін кедергілерді азайту үшін) шектеледі.

10. ҰЙЫМДАСТЫРУ КОМИТЕТІ өз құқығын сақтайды:

1. Ресми сайттағы өзгерістер туралы оның кезеңі басталғанға дейін 2 (екі) аптадан кешіктірмей хабарлай отырып, чемпионатты өткізу шарттарын түзету.
2. Чемпионаттың ресми сайтындағы өзгерістер туралы ол басталғанға дейін 2 (екі) аптадан кешіктірмей хабарлай отырып, Чемпионат бағдарламасына қосымша іс-шараларды қосу.
3. Ресми сайттағы өзгерістер туралы хабардар ете отырып, іріктеу кезеңі басталғанға дейін 2 (екі) аптадан кешіктірмей және финалдық кезеңге дейін кемінде бір ай бұрын чемпионатты өткізу мерзімдерін өзгертуге құқылы.
4. Қосымша номинациялар, атақтар мен жүлделер тағайындауға, сондай-ақ ұйымдастырушылардан, демеушілерден және басқа да мүдделі ұйымдардан және тұлғалардан арнайы жүлделерді тапсыруға мүмкіндік береді.
5. Чемпионатты өткізу шарттарын бұзғаны үшін қатысушылар мен командаларды дисквалификациялау.
6. Жекелеген судьялардың немесе төрешілер алқасының өз өкілеттіктерін теріс пайдалануы анықталған санаттағы жарыстардың нәтижелерін жою.
7. Ұйымдастыру комитеті қатысушыға немесе басқа біреуге қандай да бір шешімнің себептерін түсіндірмеуге құқылы.
8. Қатысушылар, ілесіп жүретін адамдар ұйымдастыру комитетімен құрама команданың басшысы арқылы өзара іс-қимыл жасауы тиіс.

11. ЧЕМПИОНАТҚА КЕЛУШІЛЕР МЕН ҚАТЫСУШЫЛАР МІНДЕТТІ:

1. Жарыс өтетін жерде тазалық пен тәртіпті сақтау.
2. Қауіпсіздік техникасын өз бетінше сақтау.
3. Қоғамдық тәртіпті және жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларын қатаң сақтау.
4. Іс-шара өткізілетін аумаққа кіру кезінде қауіпсіздік қызметі қызметкерлерінде бақылаудан (байқаудан) өтуге міндетті.
5. Құрылыстарға, жабдықтарға ұқыпты қарау.
6. Әкімшіліктің, полицияның және тәртіпті, өрт қауіпсіздігін сақтауға жауапты өзге де адамдардың заңды ескертулері мен талаптарына бағынуға міндетті.
7. Бұқаралық іс-шараларға қатысушыларға, қызмет көрсететін персоналға, бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтауға жауапты лауазымды адамдарға қатысты өзін құрметпен ұстау.
8. Басқаларға қауіп төндіретін және төтенше жағдай туғызатын әрекеттерге жол бермеу.
9. Жас балаларды қараусыз қалдырмаңыз.
10. Іс-шаралар аяқталғаннан кейін Үй-жайлар мен құрылыстардан ұйымдасқан түрде шығуды жүзеге асыру.
11. Автокөлікті арнайы бөлінген орындарға қою.
12. Қонақтар мен қатысушылардың денсаулығы мен өмір сүру қауіпсіздігіне қауіп төндіретін кез келген жағдайлар туындаған кезде іс-шараны ұйымдастырушыларға дереу хабарлау қажет.
13. Эвакуациялау туралы ақпарат алған кезде әкімшілік пен құқықтық тәртіпті қамтамасыз етуге жауапты құқық қорғау органдары қызметкерлерінің нұсқауларына сәйкес тыныштықты сақтай отырып және үрей туғызбай әрекет ету қажет.

12. ЧЕМПИОНАТТЫҢ КЕЛУШЛЕРІ МЕН ҚАТЫСУШЫЛАРЫНА ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ:

1. Атыс және суық қаруды, от қауіпті, жарылғыш, улы, иісті, есірткі заттарды, алкогольді ішімдіктерді, сондай-ақ шыны ыдыстағы сусындарды алып жүру.
2. Көпшілік іс-шараларды өткізу кезінде баспалдақтарда немесе люктерде болу, аренаға шығу, сондай-ақ бұқаралық іс-шараларға қатысушылардың қозғалысына кедергі жасау.
3. Спирттік ішімдіктерді ішу, мас күйінде көпшілік іс-шараға келу.
4. Жарыс өтетін орынның барлық ішкі бөлмелерінде темекі шегу.
5. Адамның қадір-қасиетін және қоғамдық имандылықты қорлайтын айқайларға немесе өзге де әрекеттерге жол бермеу.
6. Аренаға, сахнаға және мінбеге қандай да бір тәсілмен зиян келтіруі мүмкін кез келген заттарды лақтыруға, сондай-ақ іс-шараны өткізу кезінде өту жолдарында, баспалдақтарда немесе люктерде болуға тиіс.
7. Қоршауларға, парапеттерге, жарықтандыру құрылғыларына, телевизиялық түсірілімге арналған алаңдарға, ағаштарға, дінгектерге, шатырларға және салмақ түсетін конструкцияларға көтерілу, объект әкімшілігінің рұқсатынсыз аренада, сахнада, төрешілер бөлмесінде және басқа да қызметтік және техникалық үй-жайларда көріну.
8. Қауіп төнген жағдайда адамдардың қалыпты өтуіне және эвакуациясына кедергі жасаңыз.
9. Жабдықтарды, техникалық құралдарды және тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерін, құрылысты ресімдеу элементтерін, өзге де мүкәммалды, жасыл екпелерді зақымдауға.
10. Жануарлармен жаппай іс-шараға барыңыз.
11. Әкімшіліктің жазбаша рұқсатынсыз сауданы жүзеге асыру, хабарландырулар, плакаттар және басқа да ақпараттық мазмұндағы өнімдер жазу және жапсыру.

13. ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

1. Чемпионаттың барлық кезеңінде стандартты санитарлық-гигиеналық ережелер сақталуы керек.
2. Чемпионатқа қатысушылардың барлығының денсаулығы мен қауіпсіздігі ұйымдастырушылардың ең басты басымдығы болып табылады және іс-шараны жоспарлау және өткізу жөніндегі әрбір шешімді айқындайтын болады. Эпидемиологиялық жағдай нашарлаған жағдайда финалдық жарыстар тоқтатылуы мүмкін және бұл жағдайда чемпионаттың ұйымдастыру комитеті жарысқа қатысушылардың қаржылық шығындары үшін жауап бермейді.
3. Чемпионат көрермендердің қатысуынсыз өткізіледі.
4. Іс-шараны ұйымдастырушылар алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша медициналық бекеттің болуын қарастырады.
5. Чемпионатты өткізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етуді жарысты ұйымдастырушылардың тапсырмасы бойынша қауіпсіздік қызметінің қызметкерлері жүзеге асырады.
6. Чемпионатты өткізу кезеңінде жеке мүліктің, зияткерлік меншіктің және жеке құжаттаманың сақталуына, сондай-ақ чемпионатты өткізу аумағынан тыс жерлерде жеке қауіпсіздікке жауапкершілік қатысушылардың өздеріне жүктеледі.
7. Кәмелетке толмаған қатысушылар үшін команда басшылары мен бірге жүретін адамдар жауапты болады. 18 жасқа дейінгі балалар барлық уақытта уәкілетті адамдардың қарауында болуы керек.
8. Барлық қатысушылар қауіпсіздік қызметкерлерінің талаптарын сақтауы керек.

14. БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ.

Ұялы тел.: + 7 (700) 772-28-31 (WhatsApp) E-mail: robotek.gt@gmail.com

Қосымша №1. «Robotek Grand Tournament» чемпионаты санаттарының тізімі

№	Санат атауы	Қатысушылардың жасы	Санаттағы командалар саны*	Команда мүшелерінің саны
1	Робо-сумо	9-12 жас	20	2
2	Эстафета	10-17 жас	20	2
3	Сызық бойымен жарыс	14-17 жас	20	2
4	Кегельринг-квардро	10-13 жас	20	2
5	Биатлон кіші санат	10-13 жас	20	2
6	Биатлон жоғары санат	14-17 жас	20	2
7	Лабиринт	14-17 жас	20	2

* Республикалық кезеңге барлық облыстардан келген қатысушы командалардың жалпы саны

Қосымша №2. «Robotek Grand Tournament» чемпионатына тіркелу формасы

Санаты және жасы (қажет болған жағдайда):	
Команданың атауы:	
Қала/облыс (елді мекен):	
Команда ұсынатын ұйым:	

№	Командадағы мәртебе	Тегі, Аты, Әкесінің аты (толық)	Туған күні
1	Команда жетекшісі		
2	№1 қатысушы		
3	№2 қатысушы		

Команда жетекшісінің электрондық поштасы: _____

Команда жетекшісінің ұялы телефон нөмірі: _____

Команда жетекшісінің қолы _____
(қолы, Т.А.Ә.)

Барлық деректерді растаймын:

Ұйым басшысы: _____
(қолы, Т.А.Ә.)

Ұйымның мөрі

Толтырылған күні:

Robotek Grand Tournament чемпионатындағы техникалық және өрт қауіпсіздігі ережелері

Өтетін орны: Астана қ.

1. Топ жетекшісінің жауапкершілігі

● Команда жетекшісі – ересек азамат, команда мүшесі, команданы басқарады, Чемпионат Ұйымдастырушылары мен басқа ұйымдар алдында оның мүддесін қорғайды, сондай-ақ команданың барлық мүшелерінің қауіпсіздік және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтауын бақылайды және оған жауап береді. Топ басшысы төтенше жағдай кезінде топ мүшелерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

2. Чемпионатқа қатысушылардың міндеттері:

● Чемпионаттың ресми сайтында жарияланған Чемпионат туралы ереженің 12-бөлімінің талаптарын орындау және орындау.

3. Техникалық және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету

● 18 жасқа толмаған балаларды ересек адам немесе жаттықтырушылар, тәлімгерлер немесе уәкілетті тұлғалардың сүйемелдеуімен топтар мен командаларда алып жүру керек.

● Күйіктің, түтіннің, өрттің немесе әдеттен тыс дыбыстың иісі шықса, жұмысты дереу тоқтатып, Басшыға немесе Ұйымдастыру комитетінің ең жақын өкіліне немесе қауіпсіздік қызметкеріне хабарлаңыз.

● Ұйымдастыру комитетінің басшысы немесе өкілі жағдайды бағалауға және одан әрі эвакуациялау және өрт сөндіру бөлімін шақыру туралы шешім қабылдау үшін қауіпсіздік қызметіне хабарлауға міндетті.

● Қатысушылар қауіпсіздік қызметкерлерінің барлық талаптарын орындауы керек.

● Өзіңізді нашар сезінген немесе әдеттен тыс жағдай туындаған жағдайда дереу жұмысты тоқтатыңыз және Ұйымдастыру комитетінің басшысына немесе жақын жердегі өкіліне хабарлаңыз.

● Чемпионат аумағында іс-шараға қатысушы өзін нашар сезінген немесе жарақат алған жағдайда хабарласа алатын дәрігер болады.

4. Өрт қауіпсіздігі және қауіпсіздік ережелері.

● Үйде жасалған ұзартқыштар мен бөлгіштерді пайдаланбаңыз.

● Электр розеткалары немесе қосылымдары бар техникалық жерлерде үстелдердің үстіне суды, сусындарды немесе басқа сұйықтықтарды қалдыруға, қоюға немесе ұстауға тыйым салынады.

● Ашаны су қолмен розеткаға немесе розеткадан суырмаңыз.

● Құралдың сымынан тартпаңыз (тек сымның ашасынан ұстаңыз), сым үзіліп, ток соғуы мүмкін.

● Жалаңаш электр сымына жақындамаңыз немесе оны ұстамаңыз.

● Электрлік өрттерді сумен өшірмеңіз.

● Чемпионат аумағында орналасқан қалқандарды бұзуға (ашуға) тырыспаңыз.

● Электр құрылғыларын қосулы тұрғанда жөндеуге болмайды.

● Электр розеткаларына бөгде заттарды салмаңыз.

● Өткір құралдарды тек топ жетекшілерінің немесе жаттықтырушының қатысуымен ғана пайдалануға рұқсат етіледі.

● Техникалық аумақта тәртіпті сақтау міндетті! Роботты жарысқа дайындауға қатысы жоқ барлық нәрселерді үстелдің астына қою керек. Команда бұйрықты орындамаған жағдайда жауапты тұлғалар «Чемпионат туралы ережені» бұзғаны үшін команданы дисквалификациялау рәсімін бастауы мүмкін.

● Барлық роботтар мен құрылғылар басқа адамдарға, басқа роботтар мен құрылғыларға немесе бәсекелестік алаңдарына зиян келтірмейтіндей етіп жасалуы керек.

● Құрамында сынап қосқыштары немесе қорғасын бар бөлшектер, литий полимерлі батареялар сияқты денсаулыққа зиянды заттары бар заттарды пайдаланбаңыз.

● Ойын алаңында робот шассиінің электрлік жерге тұйықтауын пайдалануға тыйым салынады.

● Командаларға роботты басқарудың кез келген әдісін қолданатын техникалық аймақтарда кез келген жол сынақтарын өткізуге тыйым салынады. Барлық сынақтар тек жаттығу алаңдарында жүргізілуі керек.

- Чемпионат аумағында дәнекерлеуге және кәсіби кескіш (бұрғылау) құралдарын пайдалануға тыйым салынады.
- Конструктормен жұмыс істегенде бөлшектерге назар аудару керек, өйткені олар көбінесе өте кішкентай. Бөлшектерді ауызға салуға және жұмыс үстеліне шашуға қатаң тыйым салынады.

5. Төтенше жағдайдан қорғау

- Чемпионатқа қатысушыларды, қонақтарды және қызметкерлерді төтенше жағдайдың тікелей қауіпі және қорғаныс шараларын қолдану қажеттілігі туралы дер кезінде ескерту үшін іс-шараның барлық қатысушылары орындауға міндетті дауыс зорайтқыштар қолданылады.
- Төтенше хабарламаны тыңдау, ондағы ақпаратты, қауіп немесе төтенше жағдайда белгіленген тәртіп ережелерін қатаң және қатаң сақтау қажет.